

دانشگاه هرمزگان
وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان
مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میناب

بررسی تاثیر سطح سواد والدین بر مولفه‌های کارآفرینی دانش‌آموزان پایه ششم شهرستان ماهیدشت

نازنین فتاحی

دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان کرمانشاه

چکیده

جامعه این پژوهش دانش‌آموزان شهرستان ماهیدشت بود که توسط روش نمونه‌گیری تصادفی تعداد ۶۰ تن از آنها انتخاب گردید. تحقیق مورد بررسی به این صورت می‌باشد که پرسشنامه‌ی سنجش خودکارآمدی شرر و همکاران (۱۹۸۲) و پرسشنامه‌ی چارلز. لی. شیفر (۱۹۷۱) در اختیار دانش‌آموزان که توسط نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شده‌اند؛ سپس با توجه به اطلاعات دانش‌آموزان که در هنگام ثبت نام از سواد والدین خود ثبت کرده بودند، به دو گروه والدین با سواد و بی سواد تقسیم شدند. با توجه به مورد هدف بودن نمونه سعی شد که از هر گروه ۳۰ دانش‌آموز انتخاب شود. نتایج تحقیق حاکی از آن است که سطح سواد والدین بر خودکارآمدی دانش‌آموزان تأثیری دارد ($\text{sig} < .05$). و همچنین این متغییر (سطح سواد والدین) تأثیر مثبتی بر خلاقیت دانش‌آموزان شهرستان ماهیدشت دارد ($\text{sig} < .05$).

کلمات کلیدی: والدین، دانش‌آموزان، خلاقیت، خودکارآمدی، سطح سواد

۱- مقدمه

مهارت‌ها و نگرش‌های دانش‌آموزان از دو عامل وراثت و محیط سرچشمه می‌گیرد. این دو عامل در بروز کمال دانش‌آموزان نقش اساسی را ایفا می‌کنند. یکی از عوامل محیطی که شاید بتوان گفت مهم‌ترین نقش را در بین سایر عوامل محیطی برای موفقیت دانش‌آموزان دارد؛ خانواده است. خانواده اولی‌ترین و مهم‌ترین گروه است که فرد در ابتدای تولد عضو آن می‌شود. عوامل متعددی در خانواده بر موفقیت دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارند. مانند: درآمد خانواد، فضای خانواد، سطح سواد و نیک نژاد و همکاران (۱۳۸۹) در تحقیقی پژوهشی با عنوان تأثیر آموزش روش‌های تربیتی بر اساس دیدگاه خواجه نصیر الدین طوسی بر تغییر نگرش مادران در تربیت فرزندان، به موضوع تربیت پرداخته و از دیدگاه خواجه طوسی هر یک از اعضای خانواده، تحت تأثیر کیفیت و ماهیت روابط پدر و مادر قرار می‌گیرند و تربیت فرزندان در سال‌های اول زندگی تقریباً به طور کامل از طریق خانواده صورت می‌پذیرد و در این تحقیق به نقش مهم مادران در تربیت فرزندان اشاره شده است.

موفقیت و پیشرفت تحصیلی به عوامل زیادی بستگی دارد که این عوامل در مجموعه فردی، آموزشی، خانوادگی و اجتماعی طبقه بندی شده است. پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان به عوامل متعددی نظیر میزان درآمد خانواده، سطح تحصیلات، محیط مدرسه، فضای خانواده، نوع مدرسه، امکانات آموزشی، معلم و رفتار معلم، محل زندگی، همکلاسی، محل مدرسه و عوامل بسیار دیگر بستگی دارد. مشاغل و گرفتاری‌های روزمره‌ی پدران و سواد و تحصیلات اندک، پرجمعیت بودن خانواده‌ها، اختلاف‌های خانوادگی، دوستان ناباب و فقر اقتصادی، با انحرافات از رفتار به هنجار، رابطه‌ای قابل ملاحظه دارد. اگرچه تحصیلات پدران و مادران در رفتار به هنجار فرزندان تأثیر انکارناپذیر دارد، اما در بررسی‌های انجام شده، نقش مادران، چشم‌گیرتر می‌نماید. دور بودن پدران از منزل به دلیل اشتغال، باعث می‌شود که فرزندان، بیشتر ساعات بیداری را با مادران خود بگذرانند. از این رو سطح سواد و تحصیلات مادران می‌تواند در هدایت تحصیلی و شغلی فرزندان تأثیر قابل ملاحظه‌ای داشته باشد (شکاری، ۱۳۸۶: ۲۹).